



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka v právní věci žalobce: PhDr. J.B., Ph.D., bytem ■■■, zastoupen Mgr. Petrou Bielinovou, advokátkou se sídlem Chalupkova 1367/1, Praha 4 - Chodov, proti žalovanému: Dopravní podnik měst Liberce a Jablonce nad Nisou, a.s., se sídlem Mrštíkova 3, Liberec III, zastoupen Mgr. Hanou Bočkovou, advokátkou se sídlem Nádražní 308/3, Ostrava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2016, zn. 160/2016,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2016, zn. EŘ2016-007, a ze dne 5. 2. 2016, zn. 160/2016, se zrušují a v části týkající se žádosti o poskytnutí smlouvy o nájmu a podnájmu plničky pohonných hmot CNG včetně všech dodatků se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku poskytnout žalobci Servisní smlouvu ze dne 9. 12. 2008 uzavřenou mezi společností ■■■, s.r.o. a žalovaným včetně jejích dodatků.**
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 18 490 Kč, k rukám Mgr. Petry Bielinové, advokátky se sídlem Chalupkova 1367/1, Praha 4 - Chodov, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Dne 27. 11. 2015 požádal žalobce Dopravní podnik měst Liberce a Jablonce nad Nisou, a.s. (dále jen „žalovaný“) dle § 82 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen

„zákon o obcích“) o poskytnutí smlouvy o nájmu a podnájmu plničky pohonných hmot CNG včetně všech dodatků a smlouvy se společností ■■■, s.r.o., popř. s nástupnickými firmami, včetně všech dodatků.

Přípisem rovněž ze dne 27. 11. 2015 žalovaný žalobce vyzval k upřesnění, jak konkrétně požadované informace souvisejí s výkonem jeho funkce zastupitele.

Žalobce reagoval dne 14. 12. 2015 doplněním žádosti. Uvedl, že náklady na úhradu prokazatelné ztráty městské hromadné dopravy tvoří podstatnou složku výdajů rozpočtu Statutárního města Liberec. Pravomocí zastupitelstva je rozhodovat o rozpočtu, takové rozhodování je možné jen se znalostí efektivity, účelnosti a hospodárnosti jednotlivých výdajů. Pro posouzení plateb pro žalovaného je pro žalobce jako zastupitele zapotřebí průběžně ověřovat, zda žalovaný řádně hospodaří a nevynakládá mimořádně vysoké náklady, které by navyšovaly prokazatelnou ztrátu. Pravomocí zastupitelstva obce je dále delegovat zástupce na valnou hromadu žalovaného, aby tento zástupce mohl vykonávat vůli akcionáře, kterou formuluje jeho vrcholný orgán, tj. zastupitelstvo. Pro výkon této své funkce, nominace zástupce na valnou hromadu, potřebuje mít žalobce jako zastupitel informace o hospodaření žalovaného, aby případně mohl ovlivnit volbu zástupce a uložit mu jednání v konkrétních bodech. Žalobce dále konstatoval, že v případě smluv se společností ■■■, s.r.o. jde o smlouvy vyžadované také žadateli z řad občanů na základě žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Žalobce má jako zastupitel potřebu ověřit, zda žalovaný, který tyto smlouvy neposkytl, postupoval v souladu se zákonem, případně navrhnout takové změny smluv, které by umožnili občanům i zastupitelům snadno získávat informace.

Rozhodnutím ze dne 18. 1. 2016, sp. zn. EŘ2016-007, rozhodl žalovaný svým ekonomickým ředitelem o žádosti žalobce o poskytnutí informace tak, že tuto žádost odmítl s tím, že představenstvo žalovaného žádost včetně doplnění řádně přezkoumalo a návrh usnesení o schválení poskytnutí smluv žalobci jako zastupiteli Statutárního města Liberec neschválilo.

Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce odvolal. V odvolání namítal, že rozhodnutí o neposkytnutí informace nebylo nijak odůvodněno.

O odvolání žalobce rozhodl ředitel žalovaného dne 5. 2. 2016 dle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) a rozhodnutí ekonomického ředitele žalovaného ze dne 18. 1. 2016, sp. zn. EŘ2016-007, v části odůvodnění změnil. Žalovaný konstatoval, že informační oprávnění člena zastupitelstva obce dle § 82 písm. c) zákona o obcích je omezeno jen na informace týkající se výkonu jeho funkce. Jedná se přitom v převážné míře o informace vypovídající o samostatné působnosti zastupitelstva obce a jen ve výjimečných případech o informace vypovídající o přenesené působnosti, byla-li zastupitelstvu svěřena. Smysl uvedeného informačního ustanovení lze spatřovat v tom, aby člen zastupitelstva obce mohl získávat informace relevantní pro jeho rozhodování na jednání zastupitelstva obce, tj. pro jeho podíl na utváření vůle zastupitelstva obce, jakožto orgánu, jímž obec jedná a rozhoduje. Žalovaný dále zdůraznil, že obě požadované smlouvy jsou soukromoprávní povahy. Zastupitelstvo nemá pravomoc do tohoto smluvního vztahu zasahovat, nemohlo otázku požadovaných smluv zařadit na program

zastupitelstva a neexistuje tudíž souvislost mezi informačním oprávněním zastupitele a jeho následným rozhodováním na jednání zastupitelstva. Zastupitelstvo také nemá a nemělo na programu jednání ani otázku nového smluvního vztahu mezi žalovaným jako dopravcem a městem jako objednatelem o veřejných službách v přepravě cestujících. Dle zákona o obcích navíc nepatří rozhodování o uzavření smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících do kompetence zastupitelstva, ale do tzv. „zbytkové kompetence rady“. Dle žalovaného nemohou mít požadované smlouvy vliv ani na výpočet kompenzace. Kompenzaci poskytuje objednatel ze svého rozpočtu. Právní řád však vyžaduje, aby ukazatele, na základě kterých se platba kompenzace vypočítá, byly objektivním a transparentním způsobem stanoveny předem, a v případě přímého zadání kompenzace nesmí překročit částku rovnající se čistému finančnímu dopadu z plnění závazku pro dopravce, tj. rozdíl mezi náklady a příjmy z dané činnosti. Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících, dále nad rámec požadavků evropské legislativy stanoví, že kompenzace v těchto případech musí být stanovena na základě finančního modelu, jehož skladbu stanoví prováděcí vyhláška Ministerstva dopravy č. 296/2010 Sb. Na základě finančního modelu je objednatel povinen zkontrolovat, zda navrhovaná kompenzace není nadměrná a navíc Ministerstvo dopravy na žádost objednatele poskytne stanovisko k přípustnosti a způsobu zahrnutí nákladů, výnosu či provozních aktiv do finančního modelu a způsobu sestavení finančního modelu. Efektivitu, účelnost a hospodárnost jednotlivých výdajů navíc nelze rozpoznat na základě předložení dvou smluv bez znalostí dalších ekonomicko-právních skutečností a parametrů. O stavu společnosti uceleně mluví výroční zpráva, která vypovídá o finanční situaci, podnikatelské činnosti a výsledcích hospodaření za uplynulé účetní období a o vyhlídkách budoucího vývoje finanční situace, podnikatelské činnosti a očekávaných výsledků hospodaření. Výroční zprávy žalovaného jsou zveřejňovány. Zastupitelstvu obce je vyhrazeno právo delegovat zástupce obce s výjimkou § 102 odst. 2 písm. c) zákona o obcích, na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast. Žalovaný však aktuálně nesvolával valnou hromadu a tudíž rozhodování o delegování zástupce na valnou hromadu žalovaného není zařazeno ani na programu jednání zastupitelstva. Současně není patrné, jak předložení požadovaných smluv může ovlivnit volbu zástupce a možnost uložit mu konkrétní jednání. Valná hromada má přesně daný program určený pozvánkou a předložením nových bodů na samotném jednání valné hromady je možné pouze se souhlasem všech akcionářů. Dle žalovaného má Statutární město Liberec, jako akcionář žalovaného dostatek právních institutů na kontrolu hospodaření ve společnostech, ve kterých má majetkovou účast. Žalovaný neakceptoval ani důvod, že žalobce má zájem ověřit, zda žalovaný postupoval v souladu se zákonem při vyřizování žádostí občanů dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Závěrem žalovaný doplnil, že pokud by žádost zastupitele byla podána dle zákona o svobodném přístupu k informacím, byly by požadované smlouvy vyhodnoceny v plném rozsahu jako informace obsahující obchodní tajemství, které povinný subjekt nesmí v souladu s § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím poskytnout.

II. Žaloba

Podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí ředitele žalovaného ze dne 5. 2. 2016, sp. zn. 160/2016, i jemu předcházejícího rozhodnutí ekonomického ředitele žalovaného ze dne 18. 1. 2016, sp. zn. EŘ 2016-007, a navrhoval, aby soud žalovanému nařídil do tří dnů od právní moci rozsudku poskytnout žalobci kopii smlouvy o nájmu a podnájmu plničky pohonných hmot CNG včetně všech dodatků a kopii smlouvy se

společností ■■■, s.r.o., popřípadě s nástupnickými firmami včetně všech dodatků. Současně žalobce požadoval nahradit náklady řízení.

Žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že požadované informace nesouvisí s výkonem mandátu zastupitele. Žalobce zopakoval, že Město Liberec každoročně pravidelně hradí ztrátu žalovaného v řádech stovek milionů korun. O rozpočtu obce pak rozhoduje zastupitelstvo ve vyhrazené pravomoci dle § 84 odst. 2 písm. b) zákona o obcích. Ač tedy zastupitelstvo nerozhoduje o konkrétních smlouvách, které uzavírá žalovaný, má zastupitel Města Liberce právo seznámit se s jejich obsahem a případně iniciovat jejich změnu, neboť špatně nastavené smlouvy mohou vytvářet účelovou ztrátu společnosti, kterou pak každoročně dorovnává Město Liberec. Dle žalobce také není pravdou, že by zastupitelstvo nemělo právo rozhodovat o uzavření smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících. Ač zákon o obcích rozhodování o uzavření takové smlouvy výslovně zastupitelstvu nesvěřil, nesvěřil je ani do výhradní pravomoci rady města. O uzavření smlouvy rozhoduje sice zpravidla rada města dle tzv. „zbytkové pravomoci rady“, tj. dle § 102 odst. 3 zákona o obcích, ale pouze tehdy, pokud si zastupitelstvo rozhodnutí o takové smlouvě nevyhradí. Iniciovat takové rozhodnutí zastupitelstva pak patří do práva každého jednotlivého zastupitele. Důvodem pro uvedený postup by přitom mohly být informace, které jsou žalobci odpírány. Dle žalobce také není pravdou, že by Město Liberec nemohlo dosáhnout svolání valné hromady, anebo že by nemohlo ovlivnit body jednání valné hromady. Město Liberec vlastní 99,6 % všech akcií žalovaného a rozhodně může dosáhnout svolání valné hromady a projednání všech bodů jednání, které bude požadovat.

Žalobce dále rozporoval závěr žalovaného, že i kdyby zde nebyly důvody pro odmítnutí informace dle zákona o obcích, pak by informace byly odmítnuty dle § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím vzhledem k soukromoprávní povaze smluv obsahujících obchodní tajemství. Žalobce namítal, že tento důvod nemůže nikdy dopadat na všechna ustanovení smlouvy, zejména ne na ustanovení ohledně ceny za sjednané služby, což opakovaně konstatovaly i správní soudy.

III. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný zopakoval argumenty uvedené v napadeném rozhodnutí a doplnil, že ani v žalobě žalobce přesně neodůvodnil, jak se uvedené smlouvy vztahují k rozhodovací činnosti žalobce na zastupitelstvu Statutárního města Liberce. Žalobce v žalobě rovněž netvrdil ani nijak nedokládal, že se obsah požadovaných smluv vztahuje k prokazatelné ztrátě, kterou hradí Statutární město Liberec. Žalobní tvrzení jsou dle žalovaného nejasná, neurčitá a zcela účelová. Navíc smlouva s poskytovatelem technického zajištění je soukromoprávní povahy, stejně jako úplata za tuto službu. Totéž lze konstatovat i o druhé požadované smlouvě. Do těchto vztahů dle žalovaného veřejné prostředky nevstupují. Žalovaný dále tvrdil, že nehospodáří s veřejnými prostředky. Pojem veřejné prostředky je dle žalovaného nutné interpretovat v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole a vycházet z obecné definice pojmu „veřejné prostředky“ obsažené v § 2 písm. g) tohoto zákona. Žalovaný je obchodní korporací (akciovou společností) založenou podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, nyní podléhající zákonu č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, nenakládá s veřejnými prostředky a navíc jeho zaměstnanci ani členové orgánu nejsou příjemci veřejných prostředků. Zastupitelstvo Statutárního města

Liberce proto nemá pravomoc do smluvních vztahů zasahovat a nemohlo otázku požadovaných smluv zařadit na program zastupitelstva, dle žalovaného neexistuje příčinná souvislost mezi informačním oprávněním žalobce a jeho následným rozhodováním na jednání zastupitelstva.

IV. Replika žalobce

V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že poskytnuté informace by podle jejich obsahu mohly vést i k rozhodnutí zastupitelstva obce o odvolání současných členů orgánů žalované společnosti (dozorčí rada, představenstvo), případně k tomu, že si zastupitelstvo vyhradí pravomoc rozhodovat o uzavření smlouvy o veřejných službách v přepravě. K argumentu žalovaného, že žalobce neprokázal, jak obsah požadovaných smluv souvisí s výkonem jeho mandátu, žalobce uvedl, že pokud smlouvy nezná, nemůže nijak argumentovat jejich obsahem.

V. Ústní projednání věci

Podáním žaloby bylo zahájeno řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V tomto řízení soud přezkoumá napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v rozsahu a z hlediska uplatněných žalobních bodů v duchu dispoziční zásady, kterou je správní soudnictví ovládáno, přitom vychází ze skutkového a právního stavu v době rozhodnutí správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.

K projednání žaloby nařídil soud ústní jednání, při němž žalobce i žalovaný setrvali na své dosavadní argumentaci.

Pro účely soudního řízení byl soudu poskytnut spisový materiál. V souladu s § 77 odst. 1 s. ř. s. soud při ústním jednání doplnil dokazování zakladatelskou listinou ze dne 27. 10. 1992 a notářským zápisem ze dne 17. 11. 1992, N 702/92, ohledně založení právního předchůdce žalovaného, úplným výpisem z veřejného rejstříku vedeného Krajským soudem v Ústí nad Labem pro žalovaného a také rozsudkem zdejšího soudu ze dne 15. 12. 2016, č. j. 59 A 56/2015 - 211. Soud naopak neprováděl dokazování ostatními důkazy, které označil žalobce, neboť je považoval pro vypořádání žalobních bodů za nadbytečné. Žalobce k dotazu soudu upřesnil, že požadoval poskytnutí právě těch smluv se společností ■■■ s.r.o., které byly odepřeny Mgr. Jakubu Michálkovi, o jehož žalobě bylo zdejším soudem rozhodnuto dne 15. 12. 2016 pod č. j. 59 A 56/2015 - 211.

VI. Posouzení věci soudem

Dle § 82 písm. c) zákona o obcích má člen zastupitelstva obce při výkonu své funkce právo požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce; informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů.

Pro poskytování informací členům zastupitelstva obce podle § 82 písm. c) zákona o obcích je třeba použít procesní úpravu obsaženou v zákoně o svobodném přístupu k informacím, je-li povinný subjekt podle zákona o obcích zároveň povinným subjektem podle

zákona o svobodném přístupu k informacím (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2013, č. j. 8 Aps 5/2012 - 47).

Žalovaný v průběhu správního řízení nezpochybňoval, že je povinným subjektem jak podle zákona o obcích, tak podle zákon o svobodném přístupu k informacím. Ve vyjádření k žalobě však začal tvrdit, že není příjemcem veřejných prostředků, neboť nenaplnuje znaky jiné právnické osoby uvedené v § 2 písm. a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

Této argumentaci nelze přisvědčit. Zařazení určitého subjektu pod instituci veřejnou či soukromou musí vyplývat z „převahy“ znaků, jež jsou pro instituci veřejnou či soukromou typické (podrobně nález Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06).

V rozsudku ze dne 29. 5. 2008, č. j. 8 As 57/2006 - 67, publ. pod č. 1688/2008 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud vyslovil: *„U akciové společnosti založené územním samosprávným celkem, jejíž orgány jsou vytvářeny tímto územním samosprávným celkem jako jediným akcionářem společnosti, který zároveň zákonem stanovenými prostředky vykonává dohled nad činností akciové společnosti plnící veřejný účel (provozování fotbalu v dané obci), převažují znaky svědčící o její veřejné povaze, a jedná se tedy o veřejnou instituci ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.“* Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku postavil vliv státu na činnost posuzovaného subjektu na roveň ingerenci ze strany územních samosprávných celků a dodal, že v případě veřejných institucí se jedná o skupinu subjektů odvozujících své postavení do značné míry od dalších kategorií povinných subjektů podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, tedy od státních orgánů, územních samosprávných celků či jejich orgánů. Nejvyšší správní soud rovněž „dohled“ rozšířil z typicky vrchnostenské kontroly též na *„dohled, který může konkrétní subjekt [...] vykonávat ve vztahu ke konkrétnímu jinému subjektu [...], byť i na základě předpisů soukromého práva, např. obchodního.“*

V rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 2 As 155/2015 - 84, publikovaném pod č. 3405/2016 Sb. NSS, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že za nejvýznamnější kritérium pro podřazení soukromoprávního subjektu pod pojem veřejná instituce je nutno považovat právě efektivní ovládnutí akciové společnosti státem. Ústavní soud však nálezem ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16, uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu spolu s jemu předcházejícím rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 1. 4. 2015, č. j. 7 A 251/2011 - 125, zrušil. Ústavní soud v citovaném nálezu vyslovil, že *„povahu veřejné instituce ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím naopak v žádném případě nelze přiznat obchodní společnosti, jejíž postavení se řídí zákonem o obchodních korporacích (dříve obchodním zákoníkem), pokud by stát, územně samosprávný celek nebo jiný povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím nebyly jejími jedinými společníky, případně pokud by všichni její společníci nesestávali z těchto subjektů.“*

Dále je třeba připomenout, že Ústavní soud v minulosti neshledal ústavně nepřipustný výklad správních soudů, který postavení veřejné instituce přiznal společností Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost (usnesení ze dne 3. 4. 2012, sp. zn. I. ÚS 6330/12) a Brněnské komunikace a.s. (usnesení ze dne 14. 8. 2014, sp. zn. III. ÚS 1705/13).

Na podkladě citované judikatury lze v nyní projednávané věci dojít k jednoznačnému závěru, že žalovaný je veřejnou institucí ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Oba společníci žalovaného jsou územně samosprávnými celky (Statutární město Liberec 99, 62 %, Statutární město Jablonec nad Nisou 0, 38 %). Prostředky, s nimiž žalovaný hospodář, je proto nutno považovat za prostředky nepřímo, ale reálně náležející těmto územně samosprávným celkům, a tedy za prostředky veřejné. Již proto nelze dospět k závěru, že žalovaný nehospodář s veřejnými prostředky, resp. že jeho prostředky jsou od obou územně samosprávných celků a jejich ekonomiky oddělitelné.

Z notářského zápisu ze dne 17. 11. 1992, N 702/92, a zakladatelské listiny ze dne 27. 10. 1992 plyne, že žalovaný byl založen Statutárním městem Liberec jako jediným akcionářem. Z výpisu z obchodního rejstříku žalovaného plyne, že žalovaný vznikl jako akciová společnost dne 1. 4. 1993 pod obchodní firmou „Dopravní podnik města Liberce, a.s.“, od 10. 11. 2010 byla změněna obchodní firma žalovaného na „Dopravní podnik měst Liberec a Jablonec nad Nisou, a.s.“ a zároveň se Statutární město Jablonec nad Nisou stalo jeho dalším (minoritním) akcionářem. Jedná se tedy o právnickou osobu, zřízenou územně samosprávným celkem, jejímiž jedinými společníky jsou i v současné době pouze územně samosprávné celky. Lze proto konstatovat, že žalovaný je povinným subjektem i dle zákona o obcích.

K otázce práva člena zastupitelstva obce na informace, které plyne z ustanovení § 82 písm. c) zákona o obcích, považuje soud za nutné zdůraznit, že smyslem tohoto ustanovení je, aby člen zastupitelstva obce mohl efektivně získávat informace relevantní pro jeho rozhodování na jednání zastupitelstva obce, tedy pro svůj podíl na utváření vůle zastupitelstva obce jakožto orgánu, jímž obec jedná a rozhoduje.

Podle § 82 písm. c) zákona o obcích může zastupitel požadovat poskytnutí informací při výkonu své funkce (srov. návětí § 82 zákona o obcích). To znamená, že informace, na které má v režimu tohoto ustanovení nárok, jsou informacemi sloužícími k výkonu funkce.

Podle § 84 odst. 1 zákona o obcích rozhoduje zastupitelstvo v záležitostech samostatné působnosti obce. Informacemi podle § 82 písm. c) zákona o obcích proto jsou informace, které se vztahují k rozhodovacím pravomocem zastupitelstva obce. Jedná se o informace vypovídající o vyhrazené pravomoci zastupitelstva obce podle § 84 odst. 2 a § 85 zákona o obcích i informace vztahující se k pravomocem ostatních obecních orgánů, které si zastupitelstvo může vyhradit, tj. především k pravomocem rady obce, uvedeným v § 102 odst. 3 zákona o obcích (ve spojení s § 84 odst. 4 téhož zákona). Společně těmito informacím je, že v převážné míře vypovídají o samostatné působnosti obce. Mezi informace, které se vztahují k výkonu člena zastupitelstva, je nutné zahrnout i ostatní informace, které vypovídají o samosprávných aktivitách jiných orgánů než je zastupitelstvo obce.

Žalobce v žádosti ze dne 27. 11. 2017 bez dalšího označil dvě soukromoprávní smlouvy se třetími subjekty, které požadoval zaslat s odkazem na § 82 písm. c) zákona o obcích. V doplnění žádosti uvedl, že obsah smluv potřebuje znát zejména proto, aby mohl posoudit, zda jsou finanční prostředky města, které každoročně hradí ztrátu z provozování městské hromadné dopravy zajišťované žalovaným, vynakládány hospodárně. Svou žádost primárně spojoval s pravomocí zastupitelstva zakotvenou v § 84 odst. 2 písm. b) zákona o

obcích schvalovat rozpočet obce. U smluv se společností ■■■, s.r.o. navíc konstatoval, že má potřebu ověřit, zda žalovaný postupoval v souladu se zákonem, když tyto smlouvy neposkytl žadatelům z řad občanů k žádostem podle informačního zákona s tím, že obsahují obchodní tajemství.

Soud v tomto bodě souhlasí s žalovaným, že takto široce informační oprávnění zastupitele zakotvené v § 82 písm. c) zákona obcí pojímat nelze.

K pravomoci zastupitelstva schvalovat rozpočet obce soud uvádí, že přesný postup vytváření a schvalování rozpočtu není v zákoně definován, proto se úkony v jednotlivých etapách mohou u obcí lišit. Návrh rozpočtu ve větších obcích sestavuje výkonný orgán obce (nejčastěji finanční odbor). Při sestavování návrhu se vychází jednak z rozpočtového výhledu, nejčastěji se ale přihlíží ke skutečnému hospodaření obce v minulých letech. V návrhu rozpočtu musí být uvedeny závazné ukazatele, jimiž se musí povinně řídit obce, právnické osoby zřízené nebo založené v působnosti obce, i další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu. Proto by se před samotným sestavováním návrhu nemělo zapomenout na projednání výše těchto finančních vztahů (závazných ukazatelů) s vedením subjektů, a to většinou na základě analýzy jejich hospodaření v minulých letech. Výše příspěvku na provoz by tedy měla být projednána s vedením těchto subjektů ještě před předložením návrhu rozpočtu zastupitelstvu. Při projednávání rozpočtu na zastupitelstvu je prakticky nemožné tuto otázku řešit poprvé. Připravený návrh rozpočtu je následně projednán orgány územně samosprávného celku (finančním výborem zastupitelstva obce, radou obce). Jejich případné pozměňovací návrhy se zapracují do rozpočtu a opět se předloží k projednání. Konečná podoba návrhu rozpočtu se po zveřejnění předloží ke schválení zastupitelstvu obce.

Jakým způsobem se vypočítává platba kompenzace žalovaný podrobně popsal v napadeném rozhodnutí s odkazem na zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících. Soudu tak není zřejmé, jak by předložení dvou soukromoprávních smluv bez dalšího mohlo relevantně ovlivnit hlasování žalobce o rozpočtu.

Soud vzal v úvahu i to, že zastupitelstvo v době, kdy bylo o žalobcově žádosti rozhodováno, nemělo na programu jednání ani otázku nového smluvního vztahu mezi žalovaným jako dopravcem a městem jako objednatelem o veřejných službách v přepravě cestujících, což žalobce ostatně ani netvrdil.

Zastupitelstvu obce je sice vyhrazeno delegovat zástupce obce s výjimkou § 102 odst. 2 písm. c) zákona o obcích, na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast. Žalovaný však v době rozhodování o žádosti žalobce nesvolával valnou hromadu a tudíž rozhodování o delegování zástupce na valnou hromadu žalovaného nebylo zařazeno ani na programu jednání zastupitelstva.

Nelze přijmout ani argument žalobce, že jako zastupitel má právo posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu se zákonem, když odmítl poskytnout informace žadatelům podle informačního zákona. Tuto otázku může posoudit pouze nezávislý soud.

Soud tedy dospěl k závěru, že informace, které žalobce požadoval, šly nad rámec informační povinnosti zakotvené v § 82 písm. c) zákona o obcích. Pokud však žalobce žádal o

informace, na něž neměl z titulu své funkce nárok, měl žalovaný žalobcovu žádost považovat za žádost podle zákona o svobodném přístupu k informacím a vyřizovat ji plně v souladu s tímto zákonem - tedy, zjednodušeně řečeno, žádost měla být vyřizována jako by o dané informace žádal kterýkoli jiný žadatel.

Skutečnost, že je daná osoba zastupitelem, neznamená, že nemůže o informace související s výkonem své funkce žádat v plném procesním režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2013, č. j. 8 Aps 5/2012 - 47, v němž Nejvyšší správní soud mimo jiné konstatoval, že: „...povinností žadatele o informaci není právně kvalifikovat, podle jaké zákonné normy se domáhá informace na povinném subjektu. Je naopak úkolem povinného subjektu posoudit, o jaké informace se ve skutečnosti jedná a podle kterého právního předpisu má postupovat při jejich poskytnutí, případně jejich odeprání.“

Požádá-li zastupitel o informaci, na níž má nárok podle § 82 písm. c) zákona o obcích, má právo na přímý a neomezený přístup i k chráněným údajům. Informace, které souvisejí s výkonem funkce zastupitele, je proto třeba zastupiteli poskytnout bez omezení. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2013, č. j. 8 Aps 5/2012 - 47, je možné subsidiárně aplikovat jen procesní ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím. V takovém případě nejsou využitelná hmotněprávní omezení, kterými jsou důvody pro neposkytnutí informace podle § 7 až 11 zákona o svobodném přístupu k informacím, úhrada nákladů podle § 17 ani povinnost zveřejnit poskytnutou informaci podle § 5 odst. 3 téhož zákona.

Pokud však zastupitel, jako v projednávaném případě, žádá o informace, na které podle § 82 písm. c) zákona o obcích nárok nemá, měla by být jeho žádost vyřízena v plném rozsahu zákona o svobodném přístupu k informacím. To se v projednávaném případě nestalo. Žalovaný v napadeném rozhodnutí pouze konstatoval, že pokud by žádost žalobce podal dle zákona o svobodném přístupu k informacím, byly by požadované smlouvy vyhodnoceny jako informace obsahující obchodní tajemství, které povinný subjekt nesmí v souladu s § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím poskytnout. Obsah správního spisu však neobsahuje nic, z čeho by bylo možné dovodit, že žalobcem požadované informace jsou předmětem obchodního tajemství.

VII. Závěr a náklady řízení

Na základě uvedené argumentace dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je třeba zrušit podle § 78 odst. 1 s. ř. s, neboť nevyřídil žádost žalobce v plném rozsahu zákona o svobodném přístupu k informacím. V souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. soud přistoupil i ke zrušení rozhodnutí ekonomického ředitele žalovaného, neboť bylo stíženo stejnou nezákonností.

Dále soud zvažoval, je-li na místě aplikace § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, jehož se žalobce domáhal. Podle uvedeného ustanovení nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.

Vzhledem k tomu, že ve věci žádosti o poskytnutí shodné smlouvy uzavřené mezi žalovaným a společností ■■■, s.r.o. podle zákona o svobodném přístupu k informacím bylo již zdejší soudem ve věci jiného žadatele rozhodováno (viz rozsudek ze dne 15. 12. 2016, č. j. 59 A 56/2015 - 211, provedený jako důkaz) mohl soud *prima facie* uzavřít, že neexistují důvody pro odmítnutí žádosti v části týkající se této smlouvy. Soud proto výrokem II. nařídil žalovanému povinnost poskytnout žalobci požadovanou informaci - Servisní smlouvu ze dne 9. 12. 2008 uzavřenou mezi společností ■■■, s.r.o. a žalovaným včetně jejích dodatků.

Pokud jde o smlouvu o nájmu a podnájmu plničky pohonných hmot CNG včetně všech dodatků, nemůže soud zcela vyloučit, že důvod pro odmítnutí žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím může být dán, neboť tuto smlouvu nemá k dispozici a žalovaný svůj názor, že smlouva obsahuje obchodní tajemství, nijak neodůvodnil. Dle soudu tak nebyly splněny podmínky pro uložení povinnosti text smlouvy v požadovaném rozsahu bez dalšího poskytnout. Není na soudu, aby sám aktivně vyhledával a posuzoval důvody pro odmítnutí žádosti v určitém rozsahu, pokud důvody uvedené v přezkoumávaných rozhodnutích neobstojí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010 - 86, publ. pod č. 2128/2010Sb.NSS). Soud proto v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc v části týkající se žádosti o poskytnutí smlouvy o nájmu a podnájmu plničky pohonných hmot CNG včetně všech dodatků vrací žalovanému k dalšímu řízení.

V dalším řízení je žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán podle § 78 odst. 5 s. ř. s. Bude jeho povinností vyřešit otázku, zda a v jakém rozsahu jsou konkrétní informace obsažené ve smlouvě o nájmu a podnájmu plničky pohonných hmot CNG včetně všech dodatků obchodním tajemstvím, tyto informace případně vydělit, jejich poskytnutí odmítnout podle § 15 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, a zbývající obsah smlouvy žalobci poskytnout za dodržení ostatních zákonných podmínek (např. zachování osobních údajů).

Soud připomíná, že dle § 9 odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím se v případě využívání veřejných prostředků nepovažuje za porušení obchodního tajemství, pokud povinný subjekt poskytne informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého *účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl*. V daném případě byl žalobce úspěšný, proto mu soud proti žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Ty byly tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu dle příslušné položky sazebníku soudních poplatků ve výši 3 000 Kč a odměnou právního zástupce za 4 úkony právní služby ve výši 12 400 Kč [4 úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu - tedy za převzetí a přípravu zastoupení, podání žaloby, písemné podání repliky, účast na jednání před soudem, náhradou hotových výdajů ve výši 1 200 Kč (4 režijní paušály po 300 Kč za 4 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu) a náhradou za promeškaný čas ve výši 600 Kč (strávený jízdami advokátkou k soudnímu jednání z Prahy do Liberce a zpět jedna v trvání celkem 3 hod., tedy za 6 započatých půlhodin v souladu s § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu). Dále byly náklady řízení tvořeny náhradou jízdného za

cestu advokátky z Prahy do Liberce a zpět (240 km) ve výši 1 290 Kč [náhrada dle § 157 odst. 4 písm. b) zákoníku práce a § 1 písm. b) vyhlášky č. 385/2015 Sb. a náhrada za pohonné hmoty dle § 158 odst. 2 až 4 zákoníku práce a § 4 písm. c) vyhlášky č. 385/2015 Sb. - při spotřebě dle technického průkazu, ujeté vzdálenosti a ceně 29,70 Kč za 1 l benzínu Natural 95, při opotřebení dle vyhlášky 3,90 Kč/km, při cestě osobním automobilem Volkswagen RZ ...], celkem tedy 18 490 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 13. prosince 2017

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu